

MD 2004, mun.Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

25.09.2026 Nr. 04-08/3234

La nr. 05/1-07/4 din 29.07.2026

Secția politici în domeniul
schimbărilor climatice

DECIZIA PRIVIND EVALUAREA PREALABILĂ
pentru documentul „Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de
gaze cu efect de seră – Moldova Neutră Climatic în 2050”

Urmare a examinării solicitării nr. 05/1-07/4 din 29.07.2026 privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) pentru documentul „Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră – Moldova Neutră Climatic în 2050”, în temeiul art. 5 alin. (3) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și al Hotărârii Guvernului nr. 305/2026 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 16.06.2026, nr. 246–249, art. 316), cu modificările și completările ulterioare, Ghidului cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea strategică de mediu, aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 211 din 30.12.2025, comunicăm următoarele.

Potrivit art. 5 alin. (2¹) din Legea nr. 11/2017, informația privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru documentul menționat a fost publicată spre consultare pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, în secțiunea destinată acestei proceduri ([link](#)).

Comentarii și propuneri din partea publicului nu au fost recepționate.

Prin scrisoarea nr. 04-07/2796 din 20.08.2026 a fost asigurată consultarea informației și a documentului cu autoritățile publice interesate relevante, identificate în conformitate cu art. 5 alin. (2²) din Legea nr. 11/2017 (se anexează procesul verbal cu sinteza obiecțiilor). Propunerile și recomandările autorităților vor fi luate în considerație de către autor și integrate în versiunea finală a documentului.

Urmare a examinării și verificării informației prezentate, aplicând criteriile de determinare a necesității efectuării evaluării strategice de mediu prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 11/2017, precum și în urma consultării cu autoritățile publice interesate, Ministerul Mediului decide că „Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră – Moldova Neutră Climatic în 2050”, nu va avea efecte semnificative asupra mediului și sănătății populației și nu necesită a fi supusă evaluării strategice de mediu.

Informații despre strategia propusă:

„Strategia pe termen lung (STL) pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră – Moldova Neutră Climatic în 2050” este un document de politici publice pe termen lung (25-30 ani) în domeniul acțiunilor climatice orientat spre realizarea obiectivului de atingere a neutralității climatice până în anul 2050 și îndeplinirea angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova.

Angajamentele internaționale asumate (Acordul de la Paris ratificat prin Legea nr. 78/2017, Tratatul Comunității Energetice (CEn), la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 117/2009) impun o tranziție accelerată către reducerea emisiilor și consolidarea rezilienței climatice.

Adoptarea strategiei pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră „Moldova Neutră Climatic în 2050” reprezintă o acțiune prioritară prevăzută în Programul Național de Aderare 2025–2029 și răspunde recomandării Comisiei Europene, care sugerează Republicii Moldova să adopte o strategie de dezvoltare pe termen lung cu emisii reduse și să îmbunătățească coordonarea instituțională și interinstituțională în domeniul politicilor climatice.

În conformitate cu Articolul 4.19 din Acordul de la Paris ratificat prin Legea nr. 78/2017, în baza Deciziei 1/CP.21, a Conferinței Părților (COP) în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (CONUSC), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 404/1995, toate Părțile *„urmează să formuleze și să comunice strategii de dezvoltare cu emisii reduse de gaze cu efect de seră pe termen lung (SDER-TL), ținând seama de Articolul 2, luând în considerare responsabilitățile lor comune, dar diferențiate, și capacitățile respective, în lumina diferitelor circumstanțe naționale.”*

În conformitate cu pct. 38 al Regulamentului privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin HG nr. 10/2024, prima STL urma să fie elaborată până la data de 1 ianuarie 2025 și apoi până la data de 1 ianuarie 2029 și, ulterior, la fiecare zece ani cu o perspectivă de cel puțin 30 de ani în atingerea obiectivelor de neutralitate climatică ale CEn, urmând să fie prezentată Secretariatului CEn și să fie actualizată la fiecare cinci ani, după caz.

Scopul STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” este stabilirea obiectivelor de realizare pe termen lung a reducerii treptate și ireversibile a GES și sporirii reținerilor prin sechestrare de către absorbanți naturali a GES în toate sectoarele (energie, transport, clădiri, procese industriale, agricultură, deșeuri, folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură), în vederea protecției sănătății umane, integrității ecosistemelor și a biodiversității împotriva amenințărilor pe care le reprezintă schimbările climatice, la consolidarea capacității de adaptare, de reducere a vulnerabilității societății la schimbările climatice și la sporirea rezilienței climatice, precum și la realizarea unei economii circulare incluzive și unui sistem energetic foarte eficient în ceea ce privește consumul de energie, bazat într-o mare măsură pe sursele de energie regenerabile și îmbunătățirea eficienței energetice.

Necesitatea elaborării acestui document de politici publice în domeniul reducerii emisiilor de GES este justificată de principalele motive:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), până la 71% comparativ cu anul de referință 1990 către anul 2030 și până la 75% comparativ cu anul de referință 1990 către anul 2035;

- Atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în anul 2050;

- Alinierea la politicile și cadrul legislativ al Uniunii Europene. În calitate de stat candidat, Republica Moldova trebuie să armonizeze planificarea climatică cu Pactul Verde European și obiectivele UE pentru 2050. O strategie pe termen lung facilitează integrarea treptată în piața europeană și accesul la finanțare europeană și internațională;

- Atingerea obiectivelor asumate la nivel internațional, respectarea obligațiilor din Acordul de la Paris, asigurarea coerenței cu rezultatele Bilanțului Global și cu cerințele de actualizare periodică a ambiției;

- Coordonarea investițiilor majore de infrastructură. Proiectele de decarbonizare (rețele energetice, eficiență energetică, mobilitate electrică, soluții industriale cu emisii reduse, reîmpădurire, gestionarea deșeurilor) au durate lungi de implementare și costuri ridicate;

- Creșterea rezilienței economice și reducerea riscurilor climaterice. Evenimentele extreme (secetă, inundații, furtuni) generează costuri economice tot mai mari. Reducerea emisiilor și adaptarea climatică devin parte integrantă a stabilității economice pe termen lung.

Potrivit art. 4 alin. (9) din Acordul de la Paris, părțile comunică la fiecare cinci ani o contribuție determinată la nivel național (CND), care trebuie să reprezinte o progresie față de contribuția precedentă și să reflecte cel mai înalt nivel posibil de ambiție.

În acest sens, prin CND 3.0, prezentată pe 6 mai 2025, Republica Moldova intenționează să atingă obiective de atenuare mai ambițioase decât în CND 2.0. Noul obiectiv absolut, asumat la nivelul întregii economii, al Republicii Moldova este de a-și reduce emisiile de gaze cu efect de seră direct cu 71% sub nivelul anului 1990 către 2030, în locul obiectivului necondiționat, asumat la nivelul întregii economii, de 70 procente, așa cum s-a angajat în CND 2.0. Concomitent, în conformitate cu alin. 2 din Decizia 6/CMA.3, obiectivul absolut asumat la nivelul întregii economii pentru anul 2035, este de a-și reduce emisiile de gaze cu efect de seră direct cu 75% sub nivelul anului 1990. Republica Moldova își propune să devină neutră din punct de vedere climatic, ajungând în 2050 la nivelul net-zero (*emisiile de GES nereductibile vor fi compensate prin sechestrările de carbon din sectorul folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură*).

Potrivit Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră, emisiile totale de GES au urmat un traseu ascendent moderat în perioada 2010–2022, crescând de la aproximativ 12.200 kt CO₂ echivalent în anul 2010 la 14.657 kt CO₂ echivalent în anul 2021, urmat de o reducere la 13.372 kt CO₂ echivalent în anul 2022 – ultimul an acoperit de inventarul național. Emisiile de CO₂ au evoluat în aceeași direcție, de la aproximativ 7.700 kt în anul 2010 la 10.500 kt în anul 2021, diminuându-se ulterior la 9.660 kt în anul 2022.

STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” va integra în sine prioritățile de dezvoltare durabilă ale țării din **SND „Moldova Europeană 2030”**, în special obiectivele specifice menționate în Obiectivul General 10 „Asigurarea unui mediu sănătos și sigur”.

Concomitent, prin intermediul obiectivelor STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” va putea fi urmărit progresul realizării la nivel național a următoarelor **Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)** pe domeniul mediului, și anume ODD 1 (eradicarea sărăciei), ODD3 (sănătate și stare de bine), ODD6 (asigurarea disponibilității și managementul durabil al apei și sanitației pentru toți), ODD12 (asigurarea unor tipare de consum și producție durabile), ODD13 (luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor), ODD14 (conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă), ODD15 (protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate).

Obiectivele STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” urmează a fi concordate cu Reforma 5.6.12-13: Acțiuni climatice și decarbonizare din Agenda de Reformă aferentă Planului de Creștere 2025–2027, care vizează operaționalizarea completă, până în anul 2027, a unui sistem MRV-A aliniat cerințelor EU ETS și pachetului MRV-A al EnC, aplicabil pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Obiectivele Strategiei vor contribui la consolidarea cadrului tehnic și instituțional necesar colectării timpurii și fiabile a datelor la nivel de instalație, facilitând astfel construcția unui viitor instrument național de tarificare a carbonului, indiferent de forma acestuia și de momentul aderării la EU ETS. Această abordare va asigura coerența dintre tranziția climatică pe termen lung și pașii concreți necesari conformării Republicii Moldova la cerințele EU ETS și la Foaia de Parcurs pentru Decarbonizare a Uniunii Europene.

Operaționalizarea STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” se va realiza prin Planul Național Integrat de Energie și Climă (PNIEC), Programul de Dezvoltare cu Emisii Reduse (PDER) și Programul național de adaptare la schimbările climatice până în anul 2030 (PNASC), documentele de politici publice care urmează a fi actualizate și ale căror obiective și ținte vor fi coroborate cu cele ale STL. Orizontul de implementare a STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” se propune anul 2050.

Detalierea măsurilor și acțiunilor necesare atingerii obiectivelor și țințelor STL „Moldova Neutră Climatic în 2050” la orizontul anilor 2030, 2035, 2040 și 2045 vor fi prezentate în versiunile actualizate ale PNIEC, respectiv PDER și PNASC.

Actualmente, conceptul nu rezultă identificarea unor acțiuni sau proiecte concrete raportate la amplasamente ori teritorii determinate, documentul stabilind, la etapa actuală, obiective și direcții strategice cu aplicare națională, iar măsurile de implementare urmând a fi detaliate ulterior.

Punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor din cadrul acestei strategii se va

face cu respectarea prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Potrivit Avizului Ministerului Sănătății nr. 09/ 3263 din 11.09.2026, luând în considerare că măsurile de implementare urmând a fi ulterior detaliate/ operaționalizate prin documente sectoriale și proiecte prioritare, nu sunt identificate efecte semnificative asupra sănătății populației care să justifice necesitatea efectuării evaluării strategice de mediu pentru documentul examinat.

Decizia de evaluare prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor cadrului normativ național și internațional în procesul de elaborare și implementare a strategiei.
2. Notificarea autorității competente pentru protecția mediului (Ministerul Mediului), dacă intervin modificări sau extindere a măsurilor sau acțiunilor prezentate în informația asupra documentului, inclusiv includerea unor activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.
3. Proiectele și activitățile planificate care derivă din document și nimeresc sub incidența anexelor nr. 1 sau nr. 2 la Legea nr. 86/2014 sau orice activitate planificată care, individual sau cumulativ, poate avea un impact semnificativ asupra siturilor Emerald, vor fi supuse evaluărilor de mediu, inclusiv a biodiversității și pot fi aprobate doar după obținerea deciziei/acordului de mediu sau a concluziei privind evaluarea biodiversității, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legii nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii, pe întreaga perioadă de implementare a strategiei, în absența modificărilor acesteia.

Prezentul aviz reprezintă un act administrativ, iar nerespectarea condițiilor acestuia constituie temeiul unei acțiuni în justiție în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative, stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Anexă: Proces verbal la consultările asupra determinării necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru documentul „Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră – Moldova Neutră Climatic în 2050” – 13 file.

Ministru

Digitally signed by Hajder Gheorghe
Date: 2026.09.30 19:16:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Gheorghe HAJDER